

Saksframlegg

Dato: 26.08.2014
Arkivref: 2009/8123-26061/2014 / K01

Saksbehandler: Berit Weiby Gregersen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
14/103	Fylkesutvalget	09.09.2014

HØRING - BRUK AV SNØSCOOTER TIL FORNØYELSESKJØRING

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Fylkesrådmannen fremmer slikt forslag til vedtak:

Fylkesutvalget slutter seg til Klima- og miljødepartementets forslag om endring i motorferdselloven og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagt vann slik at det blir innført adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyelseskjøring.

Behandling i fylkesutvalget - 09.09.2014:

Fylkesrådmannens tilrådning ble enstemmig vedtatt.

2. SAMMENDRAG

Klima- og miljødepartementet har sendt forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann ut på høring. Forslagene gjelder innføring av adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyelseskjøring. Kommunene gis adgang til å etablere snøscooterløyper som skal angis i arealplan eller reguleringsplan. Fylkesrådmannen mener at forskriften legger til rette for en god prosess ved utvelgelse av løyper slik at viktige friluftslivshensyn og miljøhensyn blir ivaretatt. Fylkesrådmannen anbefaler at fylkesutvalget slutter seg til departementets forslag til endring av lov og forskrift.

3. BAKGRUNN FOR SAKEN

Klima- og miljødepartementet har sendt forslag til endringer i motorferdselloven av 1977 og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte vann av 1988 ut på høring. Forslagene gjelder innføring av adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyelseskjøring.

I gjeldende rett er utgangspunktet at all motorisert ferdsel i utmark er forbudt, både på bar og snødekt mark (§ 3 i motorferdselloven). Motorferdselloven har imidlertid flere unntak fra dette forbudet. Unntakene knytter seg i hovedsak til nyttekjøring.

Det fremgår av motorferdsellovens forarbeider at meningen med reguleringen av motorisert ferdsel i utmark er å begrense ferdselen til formål og behov som har en allmenn akseptert nytteverdi, og derved begrense unødvendig kjøring og fornøyelseskjøring. Samtidig skal regelverket sikre at kjøringen som er tillatt skjer til minst mulig skade og ulempe for naturmiljø og friluftsliv. På tross av loven har det skjedd en sterk økning av motorisert ferdsel i utmark. Nyttekjøring i utmark forvaltes per i dag av kommunene, som er gitt utstrakt myndighet til å åpne for slik kjøring gjennom tillatelser og dispensasjoner. Kommunenes praktisering av loven har variert sterkt, og enkelte kommuner har fulgt en mer liberal praktisering enn forutsatt.

I 1988 ble loven endret og de kommunale forskriftene ble erstattet med en nasjonal forskrift på bakgrunn av den raske utviklingen i antall snøscootere og økende antall konflikter. Målet med den nasjonale forskriften er: «Å hindre den rene fornøyelseskjøring, uten å legge hindringer i vegen for den kjøring som har et nyttig og nødvendig formål.»

Motorferdselloven åpner i dag ikke for fornøyelseskjøring, bortsett fra i Nord-Troms og Finnmark hvor Fylkesmannen kan legge ut løyper etter forslag fra kommunestyrene.

De senere årene har det vært framsatt ønsker fra flere kommuner utenfor de to nordligste fylkene om å få adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyelseskjøring, både som tilbud til allmennheten og til bruk i reiselivssammenheng.

Regjeringen iverksatte på denne bakgrunn vinteren 2013/14 et forsøk der 104 kommuner ble gitt anledning til å etablere snøscooterløyper for fornøyelseskjøring. I Aust-Agder ønsket Åmli, Gjerstad og Valle kommune å delta i forsøksordningen mens Bygland kommune var positive til ordningen. De øvrige kommunene i Aust-Agder ga ikke uttalelse til forsøksordningen.

Forsøksordningen ble påklaget til Sivilombudsmannen, som konkluderte med at omfanget lå utenfor de rettslige rammene for forsøksordningen. Selv om Regjeringen mente forsøket var lovlig og at Sivilombudsmannens konklusjoner formelt sett ikke var juridisk bindende, besluttet Regjeringen å avvikle forsøket og i stedet legge til rette for en rask

lovendringsprosess. Stortinget ba regjeringen å legge fram forslag til endring med vekt på å sikre lokal forvaltning innenfor tydelige nasjonale retningslinjer.

4. FORSLAG TIL LØSNING OG KONSEKVENSER

Departementets forslag

Departementet foreslår at det gis en åpning for kjøring med snøscooter til forlystelsesformål ved at kommunene gis adgang til å etablere løyper for slik kjøring.

Departementet foreslår at det inntas en ny bestemmelse i motorferdselloven som gir hjemmel til forskrift om adgang for kommunene til å etablere snøscooterløyper. Det er en forutsetning for å etablere snøscooterløyper at løypene skal angis i arealplan eller reguleringsplan med bestemmelser om hvor løypene skal legges og hvilke hensyn som skal tas for ivaretagelse av friluftsliv og naturmangfold.

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. I planforslaget skal kommunen ta hensyn til støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder og kulturminner og kulturmiljø. I planarbeidet skal kommunen utrede virkningene løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold. Kommunen skal kartlegge og verdisette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen. Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over eiendom før grunneier har samtykket i en slik løype.

4.1 Faglige merknader

Regjeringen ønsker å gi kommunene større ansvar og råderett i eget lokalmiljø. Mange kommuner har uttrykt ønske om å kunne etablere snøscooterløyper for fornøyleskjøring, noe som vises tydelig i det store antallet som ønsket å delta i forsøksordningen. Løyper ønskes etablert både som tilbud til allmennheten og til bruk i reiselivssammenheng der snøscooterturisme vil kunne være en viktig inntektskilde.

Forskriftsendringene legger opp til at viktige interesser og naturverdier skal bli tatt hensyn til ved utvelgelsen av løypetraseer. Ved å etablere løyper gjennom en god og inkluderende planprosess, kan en velge ut områder hvor snøscooterkjøring vil ha liten påvirkning på friluftsliv, natur og miljø. Etablering av snøscooterløyper kan virke kanaliserende for ferdselen på snøscooter og kan gi mindre villkjøring ved at snøscooterentusiaster kan bruke lovlige områder for å utøve interessen sin.

På den annen side er det mange som er bekymret for hvilke virkninger en åpning av snøscooterløyper for fornøyleskjøring kan ha for miljøet. Det er en særlig stor bekymring for at ordningen vil ødelegge muligheten for å oppleve stillhet og ro i naturen. Ro, stillhet og naturopplevelser i et fysisk aktivt friluftsliv er viktige verdier i et folkehelseperspektiv.

Tidligere forsøk med snøscooterløyper i Sør-Norge (Vinje og Stor-Elvdal) viste at det ble mer trafikk og støy og stort frislipp med kjøring inn og ut av løypa. Målet med å få mindre motorferdsel og ulovlig kjøring i utmarka ble ikke nådd.

5. KONKLUSJON

Fylkesrådmannen tar til etterretning at regjeringen ønsker å gi kommunene større råderett for motorfredsel i utmark. Fylkesrådmannen mener forskriften legger til rette for en god prosess ved utvelgelse av løyper slik at viktige friluftslivshensyn og miljøhensyn blir ivaretatt.

Ut fra en helhetlig vurdering av hvilke virkninger en åpning for at kommunene gis adgang til å etablere snøscooterløyper til fornøyelsesformål kan få for miljø og samfunn, vil fylkesrådmannen anbefale at fylkesutvalget slutter seg til departementets forslag til lov- og forskriftsendring.

Vedlegg:

Høring - bruk av snøscooter til fornøyelseskjøring - forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag